20 gr.

20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III. Nr. 20.

Kraków, sobota 25 stycznia 1941 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnoszeniem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Protest rządu brazylijskiego w sprawie „Mendozy".

Kraków, 24 stycznia. **Sytuacja Francji po zakończeniu działań wojennych na zachodzie przedstawiała skomplikowany obraz.**

Z jednej strony, jako sojusznik Wielkiej Brytanji, Francja miała prawo spodziewać się, że rygorystyczne zarządzenia w sprawie blokady nie zostaną rozciągnięte na tę część Francji, która nie została obsadzona przez wojska niemieckie. Z drugiej jednak strony rząd londyński, wychodząc z założenia, że przez Francję nieobsadzoną mogłyby być kierowane transporty do części okupowanej, postanowił wszelkie zarządzenia blokadowe odnieść także i do Francji.

Nie na ostatnim planie stoi również

sama sprawa środków transportowych.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że Anglja potrzebuje znacznej ilości okrętów i okręty te stara się dostać na najrozmaitszej drodze. Jedną z takich dróg jest właśnie rekwizycja statków państw neutralnych.

Sytuacja żywnościowa nieokupowanej części Francji przedstawia się wręcz poważnie. **Na stosunkowo małej przestrzeni zgromadziło się wiele miljonów ludzi,** doszła do tego znaczna ilość żołnierzy francuskich, którzy wycofali się przed armją niemiecką. Sytuacja ta oczywiście nie byłaby tak skomplikowana, gdyby Francja mogła sprowadzać środki żywności ze swego imperjum kolonjalnego. Niestety na drodze do realizacji tego planu stanęła Anglja.

Na tem tle doszło do znanego incydentu z „Mendozą" parowcem francuskim, który miał przewieźć środki żywności dla Francji nieokupowanej z Ameryki południowej. Okręt ten, jak wiadomo, został zajęty przez krążownik angielski i skonfiskowany.

Ostatnio stolicę Argentyny obiegła pogłoska, jakoby **w najbliższym czasie miała być wysłana eskadra franc. okrętów wojennych, celem eskortowania i ochrony francuskich parowców,** przebywających obecnie w Buenos Aires a mianowicie parowców „Campana", „Auvigny" i „Formosa". Sfery południowo-amerykańskie obserwują przebieg wypadków z wielkiem zainteresowaniem. Powierzenie opieki nad transportami żywności dla Francji nieokupowanej francuskim okrętom wojennym jest posunięciem niesłychanie doniosłem. Gdyby angielskie okręty wojenne w dalszym ciągu przeszkadzały wypłynięciu francuskim parowcom transportowym, wówczas **może dojść do zbrojnego starcia między Francuzami i Anglikami.**

Jest także i inna jeszcze strona tej sprawy. Mianowicie państwa południowej Ameryki, nastawione na eksport pewnych środków żywności do Europy, ponoszą

wielkie straty na skutek blokady

i z tego powodu **chętnie widzą zakupy francuskie.** Państwa południowo-amerykańskie widzą się z tego powodu zmuszone do **energiczniejszej akcji.**

Ostatnio rząd brazylijski złożył rządowi angielskiemu

kategoryczny protest przeciwko zajęciu „Mendozy",

wychodząc z założenia, że zajęcie to nastąpiło na terenie brazylijskich wód terytorjlanych. Równocześnie rząd brazylijski zwrócił się do rządu republiki Panama, aby tenże nawiązał kontakt z innemi republikami amerykańskiemi i **wspólnie przedłożył protest w tej samej sprawie.**

Francji przybywa również **pomoc z innej strony.** Mianowicie członkowie komitetu pomocy b. prezydenta Stanów Zjednoczonych Hoovera podjęli w brytyjskiej ambasadzie w Waszyngtonie kroki, zmierzające do uchylenia blokady w odniesieniu do nieokuwanej Francji. Komitet ten powołuje się na to, że mimo udzielonych niedawno temu przyrzeczeń, dotyczących przepuszczenia transportów żywności dla Francji, płynących pod kontrolą Amerykańskiego Czerwonego Krzyża, w dalszym ciągu nie czyni się żadnych wyjątków, przyczem brytyjskie statki wojenne nadal zatrzymują transporty żywności, przeznaczone dla Francji.

Narazie akcja komitetu Hoovera spotkała się z wymijającą odpowiedzią, przedstawiciela Wielkiej Brytanji.

Miarodajne czynniki liczą się z tem, że b. prezydent Hoover wystąpi z osobistą interwencją w tej sprawie.

Mimo ostatnich wypadków na morzu, **dalsze okręty francuskie przygotowują się do wypłynięcia z portu.**

Nowa izba konsultatywna we Francji.

Vichy, 24 stycznia. **W kołach politycznych Vichy oczekuje się utworzenia w najbliższych dniach, wielokrotnie już zapowiadanej Izby Konsultatywnej.**

Zrealizowanie tego projektu zostało przesunięte na kilka tygodni, ponieważ w ostatniej chwili ujawniły się nowe jeszcze trudności. Wybitny prawnik i specjalista w zakresie ustaw, prof. Józef Barthelemy, został wezwany do pomocy i opracował wraz z innymi rzeczyznawcami konieczne prawnicze określenia.

Wytyczenie kompetencyj Izby jest istotnie bardzo trudne z następujących względów: 1) **De jure istnieje nadal dawny parlament, izba deputowanych i senat.** Od czasu zgromadzenia narodowego w lipcu 1940 został parlament ten **jedyne zawieszony.** Z drugiej zaś strony przyszła konstytucja przewiduje **korporatywne przedstawicielstwo narodowe,** które ma być powołane do życia w chwili, gdy nowa konstytucja zostanie sporzadzona w całości i zatwierdzona przez naród. W praktyce, można to już dzisiaj powiedzieć, zapowiadana Izba Konsultatywna ma być, aż do czasu zawarcia pokoju, łącznikiem między narodem a rządem, równocześnie jednak ma być połączeniem między starym a nowym parlamentem.

Ten przejściowy charakter znajduje swój wyraz **również w zestawieniu Izby Konsultatywnej.** Połowa członków Izby ma się składać **z członków zawieszonej Izby deputowanych i senatu,** ponieważ rząd nie chce zrezygnować z ich doświadczenia. Druga połowa członków Izby składa się z osób, **mianowanych przez marsz. Petain'a.** Nominacje te mają zostać w ten sposób przeprowadzone, aby korporatywne podstawy przyszłego, definitywnego parlamentu zostały przytem ujawnione. Mianowani zostaną przedstawiciele wojska, stanu urzędniczego, duchowieństwa, świata gospodarczego, nauki, rękodzieła itd. Nie jest jednak dokładnie wiadomem, czy łączna liczba członków Izby będzie wynosiła 150 czy też 300 osób.

Narazie nie można jeszcze powiedzieć, **jaką rolę odgrywać będzie nowa Izba konsultatywna w praktyce.** Praktycznie biorąc, **Izba ta niema żadnych normalnych uprawnień ustawodawczych,** lecz raczej równa się narodowemu komitetowi, który wzywany jest przez rząd do zajęcia stanowiska w tej, czy innej, określonej sprawie. Niezależnie od wszelkiej działalności doradczej, **rząd zatrzymuje sobie funkcje ustawodawcze.** Izba posiada jednak możność podjęcia ze swej strony inicjatywy wyrażania pewnych życzeń i komunikowania ich rządowi.

W praktyce zatem nowa Izba Konsultatywna jest **instytucją podobną do dotychczasowej francuskiej rady państwowej,** która składa się z urzędników i jak wiadomo, posiada funkcje doradcze i regulacyjne przy układaniu ustaw przez rząd.

Rokowania gospodarcze pomiędzy Szwajcarją a Związkiem Sowietów.

(=) **Moskwa**, 24 stycznia. **W poniedziałek przybyła do Moskwy szwajcarska delegacja handlowa pod przewodnictwem delegata dla traktatów międzynarodowych w szwajcarskim departamencie gospodarstwa ludowego Ebrarda.**

Równocześnie z delegacją przybył do Moskwy zastępca sowieckiego przedstawiciela handlowego w Berlinie Kormilicin. Delegację powitał na dworcu szef protokołu w sowieckim komisarjacie handlu zagranicznego Sziwkow.

Jak słychać w toku rokowań mają być poddane generalnemu zbadaniu wszystkie zasadnicze kwestje, dotyczące obustronnych stosunków gospodarczych.

Ciekawa interpelacja w Izbie Gmin.

(§) **Londyn**, 24 stycznia. Poseł Izby Gmin z ramienia labourzystów Adams zwrócił się z zapytaniem, czy podjęte zostały kroki zmierzające do naprawy angielsko-sowieckich stosunków.

W odpowiedzi na to oświadczył podsekretarz stanu Butler, że „rząd angielski uczynił w dniu 15 lipca propozycję zawarcia umowy angielsko-sowieckiej, poczem propozycję tej samej treści ponowił w dniu 21 października ub. roku.

Następnie w dniu 22 października ub. r. podjęto kroki, mające na celu zawarcie porozumienia w wielkim stylu. Niestety rząd sowiecki nie zareagował na tego rodzaju propozycje. W obecnej sytuacji należy oczekiwać inicjatywy ze strony rządu sowieckiego.

Wolność za czyn bohaterski.

(§) **Berlin**, 24 stycznia. **Uznając pełen poświęcenia czyn pewnego francuskiego jeńca wojennego, który uratował dwie dziewczynki od śmierci, kanc. Hitler zwrócił mu wolność, zezwalając na udanie się do miejsca zamieszkania.**

Ruchy strajkowe w Stanach Zjednoczonych

Nowy Jork, 24 stycznia. **Wielka część załogi robotniczej „Ellis Chalmoneres Manufacturing Company" przerwała pracę we środę na skutek zarządzenia najwyższych władz organizacji C. I. O.**

Organizacja C. I. O. zażądała, aby firma zatrudniała jedynie robotników zrzeszonych w Zjednoczeniu związku pracowników automobilowych. Ponieważ firma dotychczas uwzględniała wszelkie pretensje robotników w zakresie płac itp., przeto wnioskuje się, że **za akcją strajkową kryją się względy polityczne.** „Ellis Chalmoners" otrzymały ostatnio zamówienia na samoloty, wartości 26 miljonów dolarów.

„New York Daily News" opublikował we środę wieczorem szczegóły odnoszące się do rozmiarów ruchu strajkowego w Stanach Zjednoczonych. Dziennik podkreśla **jednomyślność strajkujących w całym kraju** w związku z konferencją, które odbyły się między przywódcami rozmaitych organizacyj robotniczych, a Johnem Lewis'em, b. prezydentem C. I. O., uchodzącym, podobnie jak dawniej, za jednego z najbardziej zagorzałych przeciwników Rooseveltowskiej polityki zagranicznej.

Zdaniem „New York Daily News" **strajk jest bronią w walce, jaką prowadzi Lewis przeciwko polityce rządu.** Za pierwszy krok w tej walce uważa dziennik **żądanie związków robotników elektrowni podwyższenia płacy o 10 centów na godzinę,** co dla całego przemysłu elektrycznego wyniosłoby wzrost kosztów o 56 miljonów dolarów rocznie.

Zjednoczenie organizacyj robotników automobilowych, pod których władzą znajdują się również robotnicy przemysłu lotniczego, stawia podobne żądania. Celem przeforsowania tych żądań **ogłoszono strajki w fabrykach samolotów w Kalifornji, Long Island i Visconsin.** Przedsiębiorcy tej gałęzi przemysłu liczą się z dalszemi strajkami.

Jak oświadcza „New York Daily News" gałęzią przemysłu, w której należy również oczekiwać wybuchu strajku, **jest górnictwo.**

Cały ten ruch strajkowy, który w wielu miejscach wpływa ujemnie na produkcję zbrojeniową, jest obserwowany z troską przez koła rządowe. Dokładny przegląd rozmiarów ruchu strajkowego jest niemożliwym, ponieważ sytuacja stale się zmienia częściowo skutkiem stałej interwencji sędziów rozjemczych rządu, z drugiej zaś strony ponieważ placówki urzędowe wzbraniają się przed podaniem dokładnych danych.

Mimo to przyjmuje się, że fala strajków wzrasta, co należy przypisać temu, iż **wyszkolona rzesza robotników zdaje sobie sprawę ze znaczenia, jakie posiada w zakresie przeprowadzenia programu zbrojeniowego i z tego tytułu domaga się ze wzrastającym naciskiem odpowiedniego udziału w zyskach, płynących ze zbrojeń.**

Anglja wydzierżawiła Stanom Zjedn. dalsze wyspy.

(=) **Nowy Jork**, 24 stycznia. W Hamiltonie, stolicy Wysp Bermuda, podano urzędowo do wiadomości, że **wyspy Morgan i Tucker zostały wydzierżawione Stanom Zjednoczonym jako bazy lotnicze na 99 lat.**

Z Londynu donoszą, że rząd brytyjski potwierdza wiadomość o wydzierżawieniu. Chodzi tutaj o dwie małe wyspy, które leżą w południowo-zachodniej stronie Bermudów i nadają się szczególnie jako bazy lotnicze.

Dyscyplinarka przeciwko płk. Bingham'owi.

Sztokholm, 24 stycznia. Angielski minister wojny Morgesson oświadczył we czwartek w Izbie Gmin, że pułkownik Bingham otrzymał poważne ostrzeżenie z powodu wykroczenia przeciwko przepisom służbowym, a pozatem został usunięty ze stanowiska kierownika szkoły kadeckiej.

Chodzi tu o oficera, który przed niedawnym czasem wystosował list do redakcji „Times'a", w którym oświadczył, że wielka ilość nowomianowanych oficerów angielskich, pochodzących z pośród żołnierzy, nie posiada wystarczających zalet dowódców.

Brak opału w Szwajcarji.

Genewa, 24 stycznia. W Szwajcarji odczuwa się dotkliwy brak opału, skutkiem czego w niektórych szwajcarskich miastach, które wyczerpały zapasy węgla, wiele domów jest nieopalanych. Prośby o dodatkowe transporty opału zostały załatwione odmownie.

Moskwa pod wrażeniem mowy ministra Matsuoki.

(=) **Moskwa**, 24 stycznia. **Czynniki moskiewskie poświęcają baczną uwagę mowie, wygłoszonej przez ministra spraw zagranicznych Matsuoka z okazji otwarcia 76 sesji parlamentu japońskiego.**

W związku z przypadającem w dniu wczorajszem świętem państwowem, dzienniki nie ukazały się, jednakże mowa min. Matsuoki została opublikowana przez urzędową agencję TASS, zaś z jej treścią zapoznali się mieszkańcy Związku Radzieckiego za pośrednictwem radja.

Na specjalne podkreślenie zasłużyły sobie te ustępy mowy, w której Matsuoka poruszał sprawę Paktu Trzech Mocarstw, jak również te, w których omawiał stosunki japońsko-amerykańskie.

Wywody Matsuoki, odnoszące się do korzystnego rozwoju stosunków sowiecko-japońskich wywołały tu silne zainteresowanie, zostały przytoczone w dosłownem brzmieniu.

W kilku wierszach.

Według depesz, otrzymanych przez szwedzkie dzienniki z Londynu, angielskie koła oficerów lotnictwa domagają się dokonania zmian w uzbrojeniu lotniskowców, opierając to żądanie na doświadczeniach poczynionych w walkach na morzu Śródziemnem.

* * *

W obecności generała Weyganda odbyła się w Algierze uroczystość z udziałem 20 tysięcy b. kombatantów francuskich, północno-afrykańskich i muzułmańskich. W czasie defilady uczestnicy tej uroczystości demonstrowali na cześć marszałka Petaina. W czasie przemówienia oświadczył Weygand, że „Francja i marszałek Petain mogą liczyć na nas wszystkich".

* * *

W Budapeszcie ukazało się zarządzenie wykonawcze do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym w sprawie wychowania młodzieży w wieku przedpoborowym. Rozporządzenie to postanawia, że przeszkolenie młodzieży nie znającej dobrze języka madziarskiego ma się odbywać w ich języku macierzystym.

* * *

W Brazylji utworzono ministerstwo lotnictwa.

* * *

Rząd norweski przyrzekł subwencję w sumie 2.000.000 koron na rozbudowę elektrowni w Norwegji północnej. Z kwoty powyższej przeznaczono 600.000 koron na cele elektryfikacyjne półwyspu Baranger.

* * *

Według informacji prasy duńskiej wykryto wielkie zapasy rudy żelaznej w okolicy miejscowości Middelfahrt na wyspie Funen. Zapasy są tak wielkie, iż pokrywają długoletnie zapotrzebowanie na ten kruszec w Danji.

Wykryte pod Middelfahrt złoża rudy nie są gorsze pod względem zawartości czystego metalu od rud wydobywanych w Alzacji i Lotaryngji. Ruda holenderska zawiera 34 proc. żelaza.

* * *

Podobnie, jak w latach ubiegłych, weźmie Holandja udział w tegorocznych wiosennych Targach Lipskich. Zbiorowe stoisko holenderskie na Targach Lipskich zajmie powierzchnię 400 m kw. Pod względem rozmiarów stać będzie stoisko Holandji na trzeciem miejscu po Rosji sowieckiej i Włochach. Ponadto niektóre gałęzie przemysłu holenderskiego wezmą udział w Targach, wystawiając swe eksponaty na oddzielnych stoiskach.

* * *

Między rządami włoskim i sowieckim doszło do podpisania umowy w sprawie znacznego uproszczenia obrotu towarowego między obydwoma państwami. Umowa, która przyczyni się do ożywienia obrotów, wchodzi natychmiast w życie.

* * *

Celem pokrycia zwiększającego się zapotrzebowania energji elektrycznej przez miasto Helsinki, projektowana jest budowa nowych zakładów elektrycznych, których koszta obliczane są na około 100 miljonów marek fińskich.

Zakłady te mają posiadać wydajność 60.000 kilowatgodzin. Jako materjał pędny dla dwóch turbogeneratorów ma służyć węgiel kamienny.

* * *

Na zaproszenie wysokich czynników niemieckich wyjedzie do Niemiec węgierska grupa tańca i pieśni ludowej „Gyengyes Bokreta". Grupa ta, złożona z 80 członków, wystąpi w drugiej połowie lutego w 8 większych miastach niemieckich.

* * *

Do Madrytu udaje się delegacja szwajcarska, celem podjęcia rokowań z rządem hiszpańskim w sprawie przywrócenia ruchu transytowego przez terytorjum Hiszpanji.

* * *

Handel zagraniczny Japonji w ciągu roku 1940 pomimo następstw wojny europejskiej stale wzrastał. Tak oświadczył japoński minister finansów w parlamencie.

* * *

Jak donosi „News Chronicle", rząd japoński uzyskał od rządu egipskiego zgodę na dodanie do swego poselstwa w Kairo attache wojskowego, na wzór odnośnej innowacji w poselstwie amerykańskiem.

Katastrofa górnicza w Wirginji zachodniej.

(=) Nowy Jork, 24 stycznia. Z Welch (Wirginja zachodnia) donoszą o katastrofalnej eksplozji, jaka wydarzyła się na najniższym poziomie kopalni węgla. W katastrofie zginęło 4 górników, zaś 14 odniosło zranienia. Trzej z pośród nich walczą ze śmiercią.

Przypuszczalnie przyczyną eksplozji było samozapalenie się pyłu węglowego.

Odnalezienie zwłok ofiar katastrofy lawinowej w Szwajcarji.

(§) **Berno,** 24 stycznia. W wyniku długotrwałych poszukiwań, udało się wreszcie kolumnie ratunkowej odkopać dwie ostatnie ofiary lawiny w kolicy miejscowości Bulle na terenie Alp fryburskich. Zwłoki ofiar zniesiono w dolinę.

Niemiecki komunikat wojenny.

Berlin, 24 stycznia. **Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:**

Jeden z operujących na wodach oceanicznych okrętów wojennych zatopił dalsze nieprzyjacielskie okręty handlowe łącznej pojemności 31.000 ton. Dawniejsze sukcesy tegoż okrętu, wyrażające się cyfrą ponad 100.000 ton zatopionych okrętów, zostały już opublikowane.

W ciągu zbrojnego wywiadu jeden z samolotów bojowych zatopił na zachód od Irlandji okręt handlowy, pojemności 3.500 ton. Pozatem obrzucono skutecznie bombami pewien port na południowo-wschodniem wybrzeżu Anglji i urządzenia kolejowe. Ostatniej nocy pojedyncze samoloty zaatakowały rozmaite, ważne ze względów wojennych objekty na wschodniem wybrzeżu brytyjskiem.

Nieprzyjaciel zrzucił wczoraj w godzinach wieczornych nieznaczną ilość bomb rozpryskujących i zapalających w Niemczech Zachodnich. Ważne ze względów wojennych objekty nie zostały trafione. Powstała szkoda jest nieznaczna. Jedna osoba cywilna została zabita, trzy dalsze są lekko ranne.

Lotnicy myśliwscy zestrzelili wczoraj dwa nieprzyjacielskie samoloty, trzeci został strącony przez artylerję marynarki. Jeden samolot niemiecki zaginął.

Zmiany w łonie rządu angielskiego

(=) **Berno, 24 stycznia. „Daily Telegraph" przynosi zapowiedź małej zmiany w łonie gabinetu angielskiego.**

Liczą się tam z nominacją podsekretarza stanu Foreign Office Butlera na stanowisko ministra. Przypuszczalnie ma on objąć tekę oświaty. Piastujący dotychczas to stanowisko minister Ramsbotham ma wejść w skład członków Izby lordów.

Następca Butlera w Foreign Office będzie **Ryszard Law**, piastujący obecnie stanowisko sekretarza finansowego w ministerstwie wojny, i pozostający w dobrych stosunkach z ministrem spraw zagranicznych Edenem. Mówi się o nim, iż łączy go zupełna zgodność poglądów z Churchillem i Edenem.

Ponadto mówią, iż Butler miał znacznie wcześniej uzyskać tekę ministerjalną, jednak był nieodzownym jako speaker Foreign Office w Izbie gmin, dopóki stanowisko ministra spraw zagranicznych spoczywało w rękach lordowskich, wobec czego minister nie mógł osobiście zjawiać się w Izbie gmin.

Angielska gospodarka na Islandji

Kopenhaga, 24 stycznia. **Na temat gospodarki angielskiej na Islandji przez wojska angielskie oraz co do stosunków panujących na tej wyspie przynosi Kopenhaska „Kritisk Ugerevue" ciekawy, dziwnym trafem nieocenzurowany list, pewnego mieszkańca Islandji.**

W liście tym wspomina on, że **wyspa przepełniona jest wojskami angielskiemi i kanadyjskiemi, które obecnie wynoszą 2/3 całej ludności wyspy.** Żołnierze zakwaterowani są w dużych barakach, natomiast oficerowie zamieszkali w domach prywatnych, **przez co i tak zawsze dający się odczuć brak mieszkań stał się tym razem daleko jeszcze dotkliwszy.**

Oczywiście, że tego rodzaju przepełnienie wyspy nieproszonymi lokatorami, wpływa bardzo niekorzystnie na stan zdrowotny ludności. **Pociąga to też za sobą skutki ekonomiczne, a mianowicie rozwielmożniło się drożyzna.** Wyspa, produkująca bardzo niewiele środków spożywczych i w wielkim stopniu skazana na przywóz, cierpi obecnie na wielki brak towarów. **O ile dawniej kilogram cukru kosztował 45 öre, o tyle teraz płaci się za niego 6 koron 40.** Sól potrzebna dla rybołóstwa, a której zużywano rocznie 350 ton, kosztowała dawniej 30 koron tona, obecnie 400 koron.

Opinja Islandji przekonana jest o tem, że obecnie wyspy nie było rzeczą przypadku, lecz było dawno przygotowane. Wskazuje na to fakt, że zapasy nafty stworzone przez firmy British Petrol i Shell są tak wielkie, iż mogłyby starczyć na wiele lat i nie stoją w żadnym stosunku do zapotrzebowania wyspy.

List ten wywołał u publiczności duńskiej zrozumiałe zainteresowanie. Okazuje się więc, że Anglja dawno już zamierzała zająć różne północne punkty oparcia, aby stamtąd prowadzić swoje działania wojenne.

Nowe ramy pracy w Anglji.

Sztokholm 24 stycznia. **Komplikacje w gospodarce spowodowane walkami lotniczemi nad Anglją wykazały konieczność poczynienia licznych zmian w dotychczasowem prawodawstwie, dotyczącem pracy i wydania nowych ustaw.**

Sprawą tą zajął się minister pracy Bevin, który w ostatnich czasach opracował nowy plan w tej dziedzinie. Jak donoszą z Londynu, zamierza on przedłożyć w najbliższym czasie izbie gmin **nowy projekt ustaw dotyczących pewnych grup robotników, a mianowicie robotników portowych i pracujących w stoczni oraz robotników zajętych przy budowlach i kopalniach.**

Plan ten odznacza się przedewszystkiem tem, że **przewiduje przymusowe przesyłanie robotników w miejsca odległe od stałego miejsca zamieszkania.** Rząd angielski będzie w tym wypadku ponosił wszystkie wydatki, połączone z utrzymaniem dwóch domów, co nastąpiłoby na wypadek takiego przesiedlenia.

„Daily Telegraph" przypuszcza, że rząd angielski posunie się nawet do objęcia kontroli nad wszystkimi dokami, przez co wszyscy robotnicy staliby się automatycznie pracownikami państwowymi. Zaznacza się przytem, że o ile organizacje robotnicze zgodzą się dobrowolnie na proponowane ustawy, to nowe pełnomocnictwa nie zostaną wprowadzone w życie.

Pomimo tych dosyć ostrych środków, jakich ima się ministerstwo pracy wobec robotników, **unika się skwapliwie wyrażenia „przymusowej służby pracy".** Zaznacza się również, że zanim zostanie ona zaprowadzona, muszą przedewszystkiem być uregulowane **nieporozumienia na tle wysokości płacy, przy pomocy odpowiednich sądów rozjemczych.**

Również w zakresie obrony przeciwlotniczej sięga, jak wynika z nadchodzących wiadomości, **rząd angielski do dosyć radykalnych środków, nie chcąc jednak równocześnie wyrzec się zupełnie zasady dobrowolności.** Minister bezpieczeństwa Morrison opracował ostatnio odpowiednią ustawę, która w tym zakresie stworzy nowe podstawy. **Przewiduje się, że każdy Anglik będzie zobowiązany bezpłatnie współpracować w obronie przeciwlotniczej.** Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa, to obowiązek ten będzie ciążył zarówno na szefie firmy, jak też na wszystkich jego robotnikach, którzy conajmniej 12 godzin w tygodniu będą pełnili służbę wartowniczą. Podobne postanowienia dotyczą właścicieli domów, którzy również w porozumieniu z lokatorami względnie z radami lokatorskiemi będą spełniali tę służbę wartowniczą.

Tajemniczy lot generała Wawella do Londynu.

Sztokholm, 24 stycznia. **Dowódca brytyjskich sił wojskowych na centralnym Wschodzie generał Wawell podjął w tajemniczych okolicznościach lot do Londynu, celem omówienia z rządem i naczelnem dowództwem angielskiem sytuacji na terenie wojennym afrykańskim.**

Akcja odbudowy w Belgji.

(=) **Bruksela, 24** stycznia. Związek Inżynierów Flamandzkich odbył swoje doroczne walne zgromadzenie w Antwerpji, na którem generalny sekretarz opieki społecznej nad robotnikami i generalny dyrektor odbudowy kraju Verwilghen wygłosił odczyt na temat obecnego stanu rzeczy, oraz horoskopów prac nad odbudową kraju w Belgji.

Mowca podkreślił, że **praca nad odbudową powinna stać pod znakiem idei wspólnoty społecznej.** Wprawdzie zniszczenia nie dosięgły takich rozmiarów jak w czasie wojny światowej, natomiast są **bardziej rozprzestrzenione na cały kraj.** Podczas [illegible] w r. 1918 w samej tylko Flandrji zachodniej naliczono przeszło 80.000 zniszczonych, lub ciężko uszkodzonych budynków, to obecnie zniszczeniu lub ciężkiemu uszkodzeniu **uległo tylko około 37.000 domów mieszkalnych, 1.300 fabryk i 1.300 budowli publicznych, zaś 136.000 budynków odniosło lekkie uszkodzenia.**

Do końca grudnia w obudowie znajdowało się 50 szkół, 8 budynków gminnych, 105 kościołów, dwa muzea i 65 mostów, nie licząc domów prywatnych, które w międzyczasie zostały odbudowane w całości lub częściowo. Na akcję odbudowy wydaje się **miesięcznie przeszło 100 miljonów franków.**

Ogółem dla prowincji wschodniej Flandrji przewiduje się 129 miljonów franków, dla Brabantu 180 miljonów franków, dla Antwerpji 185 miljonów franków, a dla zachodniej Flandrji 112 miljonów franków.

Największe starania poświęca się jednak **akcji poddania pod uprawę terenów leżących odłogiem.** Przewiduje się doprowadzenie do stanu nadającego się pod uprawę 50.000 ha ziemi, poczem ziemia ta zostanie oddana do użytku rolnictwa.

W sprawie wielkiej Antwerpji Verwilghen oświadczył, że **pas fortec zostanie obecnie ostatecznie skasowany, a jego miejsce zastąpi sieć nowoczesnych, szerokich autostrad, godnych tak wielkiego miasta, jakiem jest Antwerpja.**

Zacięte walki o Tobruk.

Rzym, 24 stycznia. Włoski komunikat wojskowy z czwartku brzmi następująco:

Główna kwatera armji włoskiej komunikuje:

Na **froncie greckim** walki lokalnego znaczenia, w których nieprzyjaciel poniósł dotkliwe straty.

Nieprzyjacielskie wojska zostały obrzucone bombami. Podczas nieprzyjacielskiego nalotu na pewną miejscowość albańską jeden z włoskich samolotów myśliwskich natarł na nieprzyjacielskie samoloty, zestrzeliwując jeden z nich, a resztę zmuszając do ucieczki.

Nadzwyczaj zażarta walka między stanowiskami placu Tobruk przeciągnęła się przez cały wczorajszy dzień. Dopiero popołudniu Australijczycy wdarli się do samego miasta, gdzie wszystko było podpalone, a przestarzały okręt „San Giorgio" został wysadzony dynamitem w powietrze. Na odcinku zachodnim kilka punktów stawia jeszcze twardy opór nieprzyjacielskim atakom. Włoskie siły zbrojne, walczące w Tobruk, składają się z jednej dywizji, jak również kilku oddziałów marynarki i strażników granicznych. Nieprzyjaciel widział się sam zmuszony przyznać, że straty, poniesione przez przeprowadzające atak pięć dywizyj, są szczególnie bardzo ciężkie.

Włoskie lotnictwo bombardowało nieprzyjacielskie koncentracje wojsk. Nieprzyjacielskie lotnictwo dokonało nalotów na kilka miejscowości w Libji, gdzie spowodowano pewną szkodę.

W **Afryce wschodniej** na froncie Sudanu działalność artyleryjska i wywiadowcza w rejonie Gallabat. Nieprzyjacielskie ataki na rejon Cheru zostały odparte przez włoskie kontrataki, które zadały nieprzyjacielowi dotkliwe straty.

Na **morzu Egejskiem** nieprzyjacielskie samoloty usiłowały zaatakować jedną z włoskich baz lotniczych. Zostały one przepędzone ogniem włoskiej obrony przeciwlotniczej, zanim zdołały wyrządzić jakąkolwiek szkodę. Jeden samolot został trafiony przez włoską artylerję przeciwlotniczą i spadł w płomieniach. Inny samolot (wystrzelony z katapulty) został zestrzelony przez włoskie myśliwce w pobliżu pewnej nieprzyjacielskiej bazy. W nocy na 23 stycznie brytyjskie samoloty dokonały nalotu na Catanię i pewną inną miejscowość na Sycylji, nie wyrządzając jednak szkody.

100 bombowców w akcji bojowej.

(=) **Rzym,** 24 stycznia. **Ponad 100 włoskich samolotów bojowych i bombowców nurkowych zaatakowało we wtorek o wczesnych godzinach porannych bombami ciężkiego i średniego kalibru greckie pozycje bojowe na froncie południowo-albańskim jak również greckie porty Saloniki, Velos i Prevesa.**

Akcja samolotów włoskich trwała cały dzień aż do zmierzchu. Na froncie albańskim obrzucono bombami baterje artylerji przeciwlotniczej, oddziały wojskowe, tabory amunicyjne i gniazda oporowe.

Ataki na wspomniane wyżej porty greckie, w których w tym czasie odbywały się koncentracje wojsk, oraz gdzie zebrano zapasy materjału wojennego, podjęto po uprzedniej akcji wywiadowczej, dokonanej przy pomocy samolotów patrolowych.

Mimo ożywionego ognia greckiej artylerji przeciwlotniczej, udało się włoskim eskadrom lotniczym wykonać powierzone im zadanie, przyczem wyrządziły one poważne szkody w Salonikach, w Velos i w Prevesie. Równocześnie zaatakowano ponownie wyspę Korfu i jej port wojenny.

Straty Greków w Albanji.

Rzym, 24 stycznia. Pierwsze listy strat Greków w Albanji dają przegląd strat, poniesionych w czasie walk w Albanji. Oficjalne komunikaty ateńskie zawierają nazwiska 158 oficerów i 7.565 podoficerów i żołnierzy, a zatem łącznie 7.723 ludzi, którzy padli w czasie do 28 października 1940 r.

Ostry kurs wobec partji komunist. w Anglji.

Sztokholm, 24 stycznia. **Londyński korespondent „Nya Daglight Allehanda" doniósł we czwartek o zaostrzonym kursie władz angielskich wobec działalności partji komunistycznej w Anglji.**

Podkreśla on, że znaczna ilość detektywów „Scotland Yard'u" w ubraniach cywilnych nadzoruje każdego wieczoru fabryki, stacje kolejki podziemnej i schrony, aby wyłapywać działaczy komunistycznych, którzy mają usiłować potajemnie kolportować nowe numery hektografowanego pisma „Daily Worker". Dotychczas nie jest wiadomem czy detektywom „Scotland Yard'u" udało się przeprowadzić jakieś aresztowania.

Działalność detektywów skoncentrowana jest dookoła osób, które usiłują wpływać na masy, zbierające się w schronach przeciwlotniczych, względnie, które usiłują wywołać ruchy strajkowe w fabrykach amunicji.

Szwedzki korespondent oświadcza dalej, że dowiedział się ze strony sfer robotniczych, jakoby czołowe angielskie fabryki były niepokojone przez wiele t. zw. „strajków błyskawicznych", które zostały zorganizowane w ostatnich czasach.

Widok ogólny Istambułu.

Schronisko cygańskie na krańcach Ankary.

Jak żyje współczesna Turcja

Istambuł, w styczniu.

Czasy, kiedy Turcja należała do największych potęg świata minęły już dawno. Jedynie przy okazji niektórych rocznic historycznych wspomina się o tem, że były czasy, kiedy Turcja wywierała potężny wpływ na losy Europy. **Dzisiaj jest rola Turcji bardzo ograniczona** a jej 15-miljonowa ludność nie potrafi z natury rzeczy wywierać takiego wpływu na losy świata jak dawniej.

Mimo to współczesna Turcja budzi ogólne zainteresowanie. Początkowo zainteresowanie to odnosiło się

do wielkich przemian socjalnych,

jakie z inicjatywy wodza młodej Turcji Atatürka zostały bardzo rygorystycznie wprowadzone. Zewnętrzną oznaką zerwania z przeszłością było **przeniesienie stolicy kraju z Istambułu — dawnego Konstantynopola — do Ankary, położonej wśród stepów.**

Dwa te miasta różnią się od siebie tak dalece, że trudno sobie uzmysłowić, że leżą one w jednym i tym samym kraju. Ankara jest nowem miastem, w którem tubylcza ludność kurdyjska posiada swoją odrębną dzielnicę. Osobno mieszkają również członkowie przedstawicielstw dyplomatycznych, akredytowanych przy rządzie tureckim. Resztę mieszkańców Ankary stanowi korpus urzędniczy wielu ministerstw i urzędów.

Mimo, iż Ankara jest stolicą kraju, to jednak każdy jej mieszkaniec **chętnie wyjeżdża do Istambułu, uważanego ogólnie za miasto wypoczynku i rozrywki.** Istambuł niechętnie rozstawał się z charakterem stolicy, ale Atatürk dobrze wiedział, co robi, przenosząc stolicę do Ankary. Właśnie jego usiłowaniem było **oderwanie sztabu swych współpracowników od starego miasta nad Bosforem i umieszczenie ich w okolicy, gdzie istniały lepsze warunki dla pracy.**

Dzisiaj Istambuł

niechętnem okiem spogląda na Ankarę,

twierdząc, że miasto to zostało zbudowane jedynie przez mieszkańców Istambułu. Ludność dawnej stolicy Turcji przedstawia bardzo barwny obraz, aczkolwiek nowa Turcja, uważając się za państwo narodowe, postarała się aby możliwie w najlepszy sposób zatuszować obecność aż tylu obcokrajowców w granicach państwa. Statystyka powiada np., że w Istambule obok 750.000 Turków, żyje 92.000 Greków, 45.000 Armeńczyków, 39.000 żydów, 6.100 Albańczyków, 3.000 Arabów, 1.600 Kurdów i 1.000 Persów. Do liczby tej dochodzą **liczni obcokrajowcy,** mieszkający przeważnie w hotelach, wśród których ostatnio znalazło się **wielu uchodźców z Polski.** Język polski słyszy się dzisiaj często na ulicach Istambułu.

Obecne zainteresowania kierują się w stronę Turcji również w zakresie życia politycznego i gospodarczego. Szczególnie ciekawym jest

obraz gospodarki współczesnej Turcji,

która aczkolwiek nie przyłączyła się do wojny, to jednak z natury rzeczy musi odczuwać pewne wpływy toczącej się wojny.

Zaznaczyć więc należy, że **sytuacja żywnościowa Turcji jest stosunkowo dobra.** Podczas gdy inne państwa bałkańskie wprowadziły już dni bezmięsne, to **Turcja jest jedynym krajem, gdzie karta potraw nie doznała żadnych skreśleń.**

Z faktu tego nie należy wyciągać mylnych wniosków, gdyż mimo tej korzystnej sytuacji na rynku żywnościowym,

Turcja odczuwa dolegliwości w innych dziedzinach gospodarki.

Dotyczy to zwłaszcza **dziedziny przemysłowej.** Turcja, jako kraj rolniczy nie odczuwa braku żywności, natomiast **daje się jej we znaki brak wyrobów przemysłowych, części zapasowych do maszyn i rozmaitych materjałów fabrycznych.** Braki te przenikają również i do życia prywatnego, stając się powodem niejednej bolączki i

Stare domki tureckie w Istambule.

powodując konieczność ograniczania się w niejednym zakresie.

Tak np. zarząd miasta Ankary zawiadomił ludność przed niedawnym czasem, że w przyszłości

niektóre przewody gazowe nie będą czynne,

gdyż gazownia nie jest w stanie podołać zapotrzebowaniu. Powodów tego zarządzenia należy szukać **w braku możliwości dalszej rozbudowy gazowni,** gdyż koniecznych do tego celu maszyn nie można sprowadzić, a Turcja sama ich nie produkuje.

Innego rodzaju trudności ma Istambuł. Tam mianowicie dla połączenia dzielnic miasta Pera i Galata, położonych na rozmaitych wysokościach, zbudowano kolejkę linową, ciągnącą dwa wagoniki. Kolejka ta jest chętnie używana, ale niestety

stoi ona obecnie przed groźbą zamknięcia.

Po szczegółowem zbadaniu stanu liny żelaznej, ciągnącej wagoniki, okazało się, że **jest ona w stanie wytrzymać najwyżej pół roku.** Turcja nie produkuje tak silnych lin, wobec czego zaszła konieczność sprowadzenia tej liny z zagranicy. Jak narazie jednak wszelkie zabiegi o zakupno takiej liny skończyły się niepowodzeniem. Aby zatem przedłużyć okres funkcjonowauia kolejki postanowiono ograniczyć jej obecne kursowanie.

Objawy te

skłoniły rząd turecki do zastosowania pewnego rodzaju gospodarki wojennej

Sprawa ta była o tyle łatwiejszą do przeprowadzenia, że **cała gospodarka nowej Turcji od samego początku była w rękach państwa.** Bank państwowy jest właścicielem wszystkich ważniejszych fabryk oraz środków komunikacji. Handel wszystkiemi ważniejszemi produktami rolniczemi, jak tytoń i zboże stoi również pod zarządem państwowego monopolu.

Mimo to jednak wojna europejska spowodowała konieczność pewnego przestawienia metod pracy. Premjer turecki Refik Saydam udzielił przed niedawnym czasem odpowiedzi na najdrażliwsze problemy w parlamencie, jak następuje: „Z uwagi na kryzys światowy nasze główne zadanie polega na tem, aby równowaga gospodarcza i przemysłowa została utrzymana, zaopatrzenie, ubrania i materjały opałowe zostały poddane ścisłej reglamentacji, odpowiadającej minimalnemu zapotrzebowaniu ludności tureckiej, a nasza własna wytwórczość została podniesiona do takiego poziomu, aby przekraczała dotychczasowe możliwości i w ten sposób umożliwiła nam walkę ze spekulacją“.

Dzielnica gmachów ministerjalnych w Ankarze.

Nowy most na Złotym Rogu w Istambule.

Celem zrealizowania tych wskazań import i własna wytwórczość

zostały ograniczone do towarów, koniecznych dla życia.

Celem pokrycia minimalnego zapotrzebowania, miarodajne ministerstwa opracowują obecny plan, według którego produkcja wszystkich fabryk pończoszowych i prywatnych będzie dostosowana do programu wytwórczości, ustalonego przez rząd.

Dalsze metody mają posłużyć do zwalczania obawy, że na skutek podwyższenia produkcji nastąpi spadek cen. Podrożenie chleba, jakie nastąpiło w ostatnich czasach, usiłuje się zwalczać przez **fabrykację jednolitego chleba w większych miastach.**

Przez te i tym podobne zarządzenia zapobiegawcze nie da się jednak nadrobić jednej straty, która daje się we znaki gospodarce tureckiej, a mianowicie **straty sił roboczych.** Konieczne zarządzenia wojskowe, jak ogłoszenie stanu oblężenia w wilajecie Tracji spowodowały odciągnięcie licznych sił od rolnictwa, które mogłyby dopomóc do przezwyciężenia trudności gospodarczych, w jakich obecnie Turcja się znalazła.

Jak więc widzimy, nowoczesna wojna w równej mierze dotyka państwa prowadzące wojnę, jak i te, które trzymają się od niej zdala. Wprawdzie Turcja znajduje się w tem korzystnem położeniu, że nie potrzebuje obawiać się o brak środków żywności, to jednak są inne trudności, które w dużej mierze komplikują stosunki w tem państwie.

Dziennik pekiński o sytuacji.

(=) **Pekin,** 24 stycznia. **Wychodzący w Pekinie dziennik „Shin Min Pao“ wspomina o wielkiej różnicy, zachodzącej między wojną światową i wojną obecną.**

Wówczas to Japonja broniła brytyjskich interesów na Dalekim Wschodzie, natomiast obecnie Japonja jest partnerem osi. Mocarstwa osi nietylko walczą, ale równocześnie zaprowadzają nowy ład, celem poprawy losów świata. Jej kroki strategiczne i dyplomatyczne uległy koordynacji, przyczem Rosja znajdzie swoją pozycję we własnym obszarze gospodarczym.

Nikt i nic nie będzie w stanie przeszkodzić osi w zdobyciu ostatecznego zwycięstwa, ponieważ wystąpiła ona przeciw reakcji i w imieniu postępu dla lepszej organizacji świata.

Stanowisko Ameryki nie posiada żadnego znaczenia. Anglję można porównać ze starszym panem, natomiast Stany Zjednoczone zachowują się jak młody, zamożny, ale rozpuszczony młodzieniec. Obydwaj jednak nie są zdolni do wytrzymania ostrego ciosu.

Wystawa budownictwa niemieckiego w Sofji.

(§) **Berlin,** 24 stycznia. W hali wystawowej Akademji Sztuk Pięknych w Sofji odbędzie się w dniu 25 stycznia uroczystość otwarcia wystawy „Nowoczesne budownictwo niemieckie“.

Protektorat nad tą imprezą objął król Bulgarów. Organizacją wystawy zajmują się niemiecki architekt Albert Speer, oraz prezydent Sofji Iwanoff, przy poparciu ministra spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropa i ministra Rzeszy dla spraw oświaty ludowej i propagandy dra Goebbelsa.

Znaczek pocztowy przyjaźni włosko-niemieckiej.

(§) **Berlin,** 24 stycznia. Poczta Rzeszy niemieckiej wydała nowy znaczek pocztowy, przedstawiający głowy kanclerza Hitlera i Mussoliniego. Znaczek ten będzie można nabywać w dniu 30 stycznia we wszystkich urzędach i placówkach pocztowych.

Służba sprawozdawcza podczas wojny

Kraków, 24 stycznia.

Do najbardziej poczytnych wiadomości w każdym dzienniku podczas wojny jest **rubryka sprawozdań wojennych.** Czytelnicy interesują się nietylko treściwemi komunikatami naczelnych dowództw walczących armij, ale również żywszemi i barwniejszemi sprawozdaniami specjalnych wysłanników redakcyjnych.

Służba sprawozdawcza podczas wojny jest, rzecz prosta, **bardzo niebezpieczna,** gdyż korespondent, który chce wysłać do swej redakcji wierne i możliwie najdokładniejsze sprawozdanie, **musi znajdować się w pierwszej linji bojowej i nieraz narażony jest na nieprzyjacielski ogień.** Ze względów wojskowych korespondent w „cywilu" jest w takich warunkach wprost nie do pomyślenia, gdyż z natury rzeczy musi przeszkadzać w akcji bojowej i sprawia swojem niewyszkolonem zachowaniem się wiele kłopotów.

Na tem tle zasługuje na specjalną uwagę niemiecka służba sprawozdawcza z frontu. Dziennikarze, którzy pełnią tę odpowiedzialną służbę, a wśród nich reprezentowani są zarówno sprawozdawcy, jak i felietoniści, jak wreszcie fotografowie i operatorzy filmowi, **nie są jednak „cywilami".** Zanim objęli oni placówki sprawozdawców wojennych przeszli oni służbę wojskową i są żołnierzami. Ułatwia to im znacznie służbę dziennikarską, gdyż obeznani są ze wszystkiemi terminami wojskowemi, a przytem lepiej orjentują się w sytuacji, niż zwyczajny cywil, z drugiej zaś strony **wiedzą, jak mają się zachować w ogniu** i dlatego nie sprawiają kłopotu dowódzcom poszczególnych odcinków.

Dawniej jednak było inaczej.

Sprawozdawców wojennych spotykamy oczywiście i w dawnych wiekach, gdyż inaczej nie przetrwałyby do naszych czasów opisy wielkich bitew. Sprawozdania te były jednak albo pisane przez **osoby cywilne,** które nigdy nie znajdowały się zbyt blisko pola walki, albo też przez uczestników bitew, **ale w jakiś czas później,** a zatem traciły tę bezpośredniość, jaką daje opis bitwy, pisany „na gorąco".

Korespondenci wojenni XVIII stulecia woleli trzymać się zdala od pola bitwy. Do rzędu takich korespondentów należał i Jezuita Ignacy Roderique, który redagował w Kolonji gazetę, wychodzącą w języku francuskim pt. „Gazette de Cologne". Podczas wojny siedmioletniej jeździł on na front i pisał sprawozdania, które jednak z natury rzeczy były jednostronne, gdyż ksiądz ten nie miał możności zbliżyć się do pola walki. Dopiero interwencja Fryderyka Wielkiego skłoniła Jezuitę do zmiany sposobu pisania a potem i do zupełnego zaniechania zawodu.

Podczas marszu armji niemieckiej na Paryż w r. 1871 wojskom niemieckim towarzyszył **pewien sprawozdawca amerykański.** Zatrzymawszy się w pewnej miejscowości Amerykanin ów zaobserwował, jak jeden z wozów prowiantowych, jadących na końcu kolumny zatrzymał się. Okazało się, że jedno koło złamało się. Sytuacja była nad wyraz przykra, gdyż miejscowość była zupełnie opustoszała, a wozy niemieckie odjechały już daleko. Z podziwem Amerykanin stwierdził, że jeden z żołnierzy skądś wynalazł jednak koło, założył je na oś i wóz wyruszył w dalszą drogę. Jakże jednak był zdumiony, kiedy potem udał się do swej bryczki i stwierdził, że **sprytni żołnierze zdjęli poprostu jedno koło z jego pojazdu.**

Emocjonującą przygodę

przeżył sprawozdawca niemiecki nazwiskiem Zöller podczas wojny egipsko-angielskiej. Pod Tel el Kebir Anglicy zostali pokonani. Pierwsi uciekli z pola bitwy dziennikarze angielscy. Zöller zapytał się ich:

— Dlaczego nie zostajecie? Bitwa się jeszcze nie skończyła.

— Mamy do rozegrania inną bitwę — odpowiada jeden z Anglików, a mianowicie, **kto z nas pierwszy nada telegram.** Dlatego my widzimy tylko początek bitwy, a nigdy nie oglądamy jej zakończenia.

Zöller pozostał jednak na miejscu i doczekał się wreszcie, że cała armja angielska minęła go. Wówczas dopiero zapytał się przechodzącego obok oficera indyjskiego:

— Do kogo teraz strzelają?

— **Do pana i do mnie** — brzmiała odpowiedź.

Zöller zrozumiał, że dalsze pozostawanie na obranym punkcie mogłoby się źle dla niego skończyć i wobec tego wycofał się.

Nie wszystkim zapewne wiadomo, że dzisiejszy wódz Włoch

Benito Mussolini był również sprawozdawcą podczas wojny światowej.

W jesieni 1915 roku przybył on nad Izonzo. Jego pułkownik, który bardzo cenił publicystyczne zdolności Mussoliniego, chciał go zatrzymać przy pracy w kancelarji, ale Mussolini odrzucił te propozycje:

— Wolę pozostać przy kolegach w rowach strzeleckich — odpowiedział.

Mussolini dotrzymał słowa, gdyż przez 16 miesięcy pisał sprawozdania wojenne dla „Popolo d'Italia", aż wreszcie **został ciężko ranny odpryskami miny,** która wybuchła w lufie miotacza min. W sierpniu 1918 r. opuścił o kulach szpital i natychmiast udał się do redakcji swego dziennika.

Katastrofalny pożar nafty w górskiej wiosce hiszpańskiej.

Niezwykły wypadek kolejowy.

San Sebastian, 24 stycznia. **W pobliżu kolejowej stacji Brinesla wydarzyła się w ubiegły wtorek katastrofa kolejowa, której towarzyszyły niecodzienne okoliczności.**

Na wzniesieniu toru kolejowego **oderwało się 11 wagonów od będącego w ruchu pociągu,** które pędząc w kierunku miejscowości Zumarraga, w odwrotnym kierunku jazdy, groziły straszną katastrofą, ponieważ **wśród wagonów było również 5 cystern nafty.**

Pracownicy kolejowi czynili wysiłki, aby pędzące wagony skierować na ślepy tor, co jednak o tyle się powiodło, że wagony dostawszy się na odnogę stacyjną, na zakręcie **wyskoczyły z szyn i spadły z nasypu kolejowego, gdzie rozbiły się.**

Wskutek katastrofy uległy zniszczeniu cysterny, z których **wypłynęło 80 ton nafty, zalewając uliczki miejscowości, w której wybuchł pożar. Płomienie objęły jeden z wiejskich domów, zamieszkały przez 11 rodzin.** Mieszkańcom tego domu udało się jednak na czas opuścić mieszkania i udać w bezpieczne miejsca.

Na miejsce wypadku przybył z San Sebastian pociąg ratunkowy, którego obsługa podjęła akcję przeciwogniową. Po długotrwałych i żmudnych wysiłkach udało się pożar ugasić. **W toku dochodzeń ustalono, iż w jednej z budek hamulcowych wagonu towarowego znajdował się ślepy pasażer, który zginął w katastrofie.**

Nowy samolot transoceaniczny.

Rzym, 24 stycznia. **W ostatnich dniach przeprowadzono próbne loty nowego samolotu pasażerskiego i pocztowego, który ma być użyty do lotów transoceanicznych.**

Nowy ten typ posiada 4 matary o ogólnej sile 5.400 PS, przyczem ciężar jego wynosi przy pełnym ładunku 34 tony. — **Samolot ten może bez lądowania przebyć 4.000 km, szybkość jego wynosi 330 km na godzinę.** Samolot zbudowany jest cały z metalu, który w całości został wyprodukowany we Włoszech. Nowy ten samolot podzielony jest na dwie kondygnacje, przyczem górna część przeznaczona jest dla gości, których lecieć może 16, dolna część zaś dla ładunku. Jest on niezwykle komfortowo urządzony, gdyż posiada krzesła wyścielane, które mogą być również użyte jako łóżka.

Powrót 40.000 żołnierzy francuskich internowanych w Szwajcarji.

(=) **Genewa,** 24 stycznia. Mieszkańcy niewielkiej miejscowości Verier w pobliżu Genewy, byli onegdaj wieczorem świadkami przekroczenia granicy szwajcarsko-francuskiej przez pierwszy transport francuskich żołnierzy, internowanych przed kilku miesiącami w Szwajcarji.

W pierwszym transporcie wzięło udział 525 żołnierzy francuskich, którzy pod komendą swych oficerów witani byli na granicy francuskiej przez przedstawicieli władz i tłumy ludności. W najbliższych 14 dniach powróci do swej ojczyzny 40.000 żołnierzy i oficerów francuskich.

Napad chińskich piratów na jedną z wysp pod Hong-Kong.

(=) **Szanghaj,** 24 stycznia. **Przed kilku dniami dokonała 60-osobowa banda chińskich piratów zuchwałego napadu na czterech dżonkach na wyspę Pingczau, leżącą w zatoce Mins, opodal Hongkongu.**

Niezauważeni przez patrole policji morskiej w Hongkongu piraci wtargnęli na wyspę, spladrowali domy mieszkańców wyspy, poczem z łupem wartości 20.000 dolarów pospiesznie opuścili wyspę, uwożąc ze sobą 25 Chińczyków, zabranych jako zakładników.

Był to pierwszy od wielu lat nienotowany i na większą skalę zakrojony występ chińskich piratów na wodach, które poprzednio słynęły z tego rodzaju przestępstw, dokonywanych na morzu.

Paryskie kuchnie ludowe.

Genewa, 24 stycznia. Według doniesień dzienników paryskich, Narodowa Akcja Pomocy w Paryżu zorganizowała w okresie od 31 grudnia **26 nowych kuchen ludowych w Paryżu i w okręgu paryskim,** wobec czego liczba tych kuchen zwiększyła się do 164, zaś **liczba stołowni szkolnych wzrosła do 152.**

Olbrzymi sukces Furtwaenglera w Rzymie.

(=). **Rzym,** 24 stycznia. Po niezwykłych sukcesach, jakie odniosła orkiestra filharmoników berlińskich z Wilhelmem Furtwaenglerem na czele w czasie tournee artystycznego po Włoszech, mianowicie w Medjolanie, Turynie i Genui, zespół artystów niemieckich spotkał się w ubiegłą środę z niezwykle serdecznem przyjęciem w stolicy Włoch.

Entuzjastyczne powitanie, jakie zgotowała rzymska publiczność niemieckim artystom, rzadko tylko zdarza się przy występach artystów włoskich. Wielotysięczna wyborowa publiczność darzyła berlińskich filharmoników wraz z ich dyrygentem burzliwemi oklaskami, przyczem sam Furtwaengler wyraził się, iż pierwszy raz w Rzymie spotyka się z tak niezwykle serdecznem przyjęciem.

Na program koncertu złożyły się utwory Wagnera, Bacha i Brahmsa, a po skończonym koncercie rozentuzjazmowana publiczność darzyła zespół huraganowemi oklaskami.

Po wykonaniu I. Symfonji Brahmsa, wysłuchanej przez publiczność z niezwykłem napięciem, zerwała się tak potężna burza oklasków, że Furtwaengler zmuszony był do naddatków, wykonując uwerturę do opery „Holender-tułacz". Gdy zamilkły ostatnie tony utworów — oklaskom nie było końca.

Gen. Gubernatorstwo w obrocie rozrachunkowym

Umożliwienie obrotu handlowego z szeregiem krajów.

Kraków, 24 stycznia. **Handel zagraniczny Generalnego Gubernatorstwa ograniczał się dotąd prawie wyłącznie do obrotu towarowego z Rzeszą, ponieważ z jednej strony przywóz potrzebnych tu towarów możliwy był tylko z Rzeszy, a z drugiej strony towary wywozowe Generalnego Gubernatorstwa w pierwszym rzędzie musiały być postawione do dyspozycji Rzeszy.**

Z wzrastającą stabilizacją gospodarczą Generalnego Gubernatorstwa, ożywiają się również znowu stosunki handlowe tego obszaru z krajami, leżącymi poza granicami Wielkiej Rzeszy.

Stosunki te powinny i muszą być, o ile nie są sprzeczne z interesami Rzeszy, wykorzystane i zużytkowane dla życia gospodarczego tego kraju. Warunkiem obrotu towarowego z innemi krajami musi być stworzenie możliwości uskuteczniania unormowanego sposobu zapłaty za towary dostarczane przez obydwie strony. W obrocie towarowym z Rzeszą regulowanie zobowiązań płatniczych następuje w drodze istniejącego między Generalnem Gubernatorstwem a Rzeszą obrotu rozrachunkowego, to jest **za pośrednictwem Instytutu Rozrachunkowego w Krakowie i Niemieckiej Kasy Rozrachunkowej w Berlinie.**

Od dłuższego czasu starano się o stworzenie podobnego sposobu płatniczego, umożliwiającego regulowanie zobowiązań

pomiędzy Generalnem Gubernatorstwem a innemi krajami.

Między Generalnem Gubernatorstwem a Szwajcarją istnieje już od połowy ubiegłego roku taki sposób **regulowania wzajemnych należności.**

Obecnie uzgodniono również z szeregiem innych krajów tego rodzaju system płatniczy, umożliwiający obrót rozrachunkowy pomiędzy temi krajami a Generalnm Gubernatorstwem. Wszystkie te sposoby regulowania wzajemnych należności polegają na **systemie rozrachunku przez niemiecki clearing,** to znaczy, że wynikające z obrotu towarowego pomiędzy temi krajami a Generalnem Gubernatorstwem zobowiązania likwidowane są zapomocą obrotu rozrachunkowego tych krajów i Wielką Rzeszą, oraz z drugiej strony za pośrednictwem obrotu rozrachunkowego Wielkiej Rzeszy z Generalnem Gubernatorstwem.

Tego rodzaju sposoby regulowania ustalono obecnie poza Szwajcarją, także z Bułgarją, Grecją, włosko-albańską unją celną, Jugosławją, Holandją, protektoratem Czech i Moraw, Rumunją i Węgrami. Oznacza to więc, że zobowiązania płatnicze pomiędzy Generalnem Gubernatorstwem a wymienionemi krajami będą mogły być likwidowane w drodze rozrachunkowej za pośrednictwem niemieckiej Kasy Rozrachunkowej.

To unormowanie płatnicze znajduje zastosowanie przy zobowiązaniach wynikających z obrotu towarowego, oraz innych w związku z tem stojących, o ile odnoszą się one do nowych transakcyj prawnych, dokonywanych według ustalnych w poszczególnych umowach terminów.

Prywatne transakcje rozrachunkowe pomiędzy Generalnem Gubernatorstwem a temi krajami są zasadniczo niedopuszczalne.

Uskuteczuianie zapłaty zgóry uważane będą za dopuszczalne w obrocie towarowym o tyle, o ile one przyjęte są w obrocie handlowym.

W razie konieczności przeliczania marek niemieckich na inną walutę, dokonywane być muszą według urzędowego kursu berlińskiego dnia poprzedzającego rozliczenie, o ile w poszczególnych wypadkach nie postanowiono inaczej.

Wpłaty, które mają być dokonane zgodnie z poszczególnemi unormowaniami w Instytucie Rozrachunkowym w Krakowie, a które służyć mają do wypełnienia powstających zobowiązań, wymagają w każdym wypadku uprzedniego **zezwolenia dewizowego,** które wydaje Urząd Dewizowy w Krakowie.

Jednocześnie z unormowaniem obrotu rozrachunkowego odnośnie do nowych transakcyj handlowych, uzgodniono z Bułgarją, włosko-albańską unją celną, Jugosławją i Holandją także **sprawę likwidowania starych zobowiązań płatniczych** pomiędzy dłużnikami i wierzycielami tych krajów i Generalnego Gubernatorstwa. — Dzięki tym porozumieniom umożliwione jest zlikwidowanie zobowiązań, datujących się z czasów przed wybuchem wojny, a istniejących pomiędzy temi krajami a Generalnem Gubernatorstwem.

KRONIKA

(Jo) **ADRESY APTEK DYŻURUJĄCYCH DZISIEJSZEJ NOCY W KRAKOWIE.** Mikołajska 4 tel. 110-42, Stradom 6 tel. 121-35, Aleja 29 Listopada 17 tel. 139-21, Adolf Hitler Platz 13 tel. 131-72, Karmelicka 23 tel. 106-62, Starowiślna 77 tel. 103-58, Długa 66 tel. 147-33, Kościuszki 18 tel. 139-45, Mogilska 16 tel. 175-90, Kalwaryjska 27 tel. 147-06.

STAN WODY NA WIŚLE podnosi się w ostatnich dniach. W Krakowie zanotowano w dn. 24 stycznia poziom 335, w Zawichoście 342.

(Jo) **BÓJKA W DOMU NOCLEGOWYM** We czwrtek zawezwano Pogotowie Ratunkowe na ulicę Śląską 5, gdzie w domu noclegowym został pobity Djakiewicz Leon, doznając licznych ran głowy. Po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia, ranny został przewieziony do szpitala św. Łazarza.

(Jo) **PORACHUNKI OSOBISTE.** W nocy z czwartku na piątek przy ul. Lubicz 3, został pobity flaszką Kazimierz Olszewski lat 22, doznając szeregu ran ciętych skroni i twarzy. Zawezwany lekarz Pogotowia udzielił mu opatrunku, poczem polecił przewieźć go do szpitala św. Łazarza.

(Jo) **ZAMACH SAMOBÓJCZY.** Przy ul. Szlak 11 Pałka Paweł lat 32 zatruł się w celach samobójczych luminalem. Zawezwany lekarz Pogotowia Rat. udzielił mu pierwszej pomocy, poczem polecił przewieźć go do szpitala św. Łazarza.

(Jo) **SAMOBÓJCA ROZMYŚLIŁ SIĘ.** Bezrobotny Jan K. lat 23, będąc w Tarnowie, podciął sobie żyły u obu rąk w zamiarze pozbawienia się życia. Pogotowie Rat. w Tarnowie udzieliło mu pierwszej pomocy, jednak desperat chciał się upewnić co do stanu swego zdrowia i po powrocie do Krakowa zgłosił się do ambulatorjum Pogotowia krakowskiego. Lekarz po zaopatrzeniu skierował go do szpitala św. Łazarza.

(Jo) **WYPADKI KONI.** Czwartek Straż Pożarna przechodziła pod znakiem konia, gdyż interwenjowała w dwu wypadkach, w których konie stanowiły ośrodek zainteresowania przechodniów. O godz. 23.49 wyjechała Straż na ul. Olszyny, gdzie na jezdni upadł koń o chorej lewej tylnej nodze. Straż udzieliła pomocy właścicielowi konia w pdniesieniu chorego zwierzęcia.

Na ulicy Basztowej naprzeciw Banku, na środku jezdni, poślizgnął się koń i zabił się. Widząc to dorożkarz, rozebrał konia z uprzęży i oddalił się. Straż usunęła konia z jezdni na chodnik Plant i zawiadomiła miejskiego rakarza.

ZEZEM.

Odczyścić...

Stanowczo bywa w życiu nadużywana zbyt często a właściwie z reguły niemal zawsze nasza poczciwa dobra wiara i skłonność do ślepego zaufania czyimś zapewnieniom...

Jeżeli zaś jeszcze za temi zapewnieniami czy nieodwołalnym wyrokiem „speca“ stoi powaga zawodowa, wtedy nisko już chylimy głowę przed dictum i.... nie mamy ze swej strony nic do gadania.

Wynikałoby z przytoczonego powyżej faktu, że aby mieć zupełną pewność tego, czy nas „kiwnięto“ czy nie — trzebaby posiadać wyszkolenie fachowe wielu zawodów. To jest oczywiście obsurd. Można to i owo z tego lub owego znać po łebkach i od biedy dać sobie radę w braku „laku“, jak się to zwykło mawiać, ale o konkretnej znajomości wielu dziedzin rzemiosł ludzkich mowy być nie może.

Bo co robiliby wówczas prawdziwi fachowcy, gdybyśmy, będąc dajmy na to muzykami, czy ślusarzami, sami dawali upust swej wszechstronnej wiedzy w kierunku naprawy skrzypiec lub fortepianu, primusa, kuchenki gazowej lub kasy ogniotrwałej skombinowanego systemu? Tamci pomarliby z głodu w braku klienteli, my zaś doprawdy porządnie nie zrobilibyśmy nic...

A tak — i wilk syty i owca cała....

Fachowiec fachowcem, a laik laikiem. — My potrzebujemy jego, on nas i jakoś się to życie pcha...

A im częściej my go potrzebujemy, tem dla niego lepiej.

Że równocześnie dla nas gorzej, — to inna para kaloszy. Ale i tu znowu nawet znalazłby zadowalające pocieszenie rutynowany ekonomista. Jeżeli bowiem chodzi, powiedziałby, o ustalenie równowagi podaży jednostek potrzebujących do stosunku wykonania itd... itd... I pewnie słuszność byłaby po jego stronie. Kto zaprzeczyć mu zechce lub umotywowanie potrafi?

Otóż mam zegarek.

Nic w tem osobliwego. Oczywiście. Zegarki mają miljony ludzi. I to prawda!

Ale chodzi o to, że właśnie ze zegarkiem bywa największy zwyczajnie kłopot.

Nie wiem, jak kto, atoli ja — stanowczo tak twierdzę. Proszę posłuchać...

Spóźnienia miałem na nim około 8-ch minut na tydzień...

Bagatela!

Zapewne, ale gdy może i powinien chodzić punktualnie, czemuż nie chodzi lub niema chodzić akuratnie?

Zaniosłem go do zegarmistrza.

Włożył z powagą lupę w oko, odemknął powoli koperty, spojrzał i zdumiał się...

— Pan się dziwi? — Przeszył mnie wzrokiem, — zakurzony okropnie. Trzeba gruntownie odczyścić...

— Ależ, — usiłowałem oponować. — Tydzień temu odebrałem z naprawy, bo włos był zerwany... Też był czyszczony wtedy...

Ruszył ramionami.

— Widocznie nieporządnie zrobiono.

Westchnąłem. Co było czynić? Zostawiłem zegarek.

Po odebraniu w jakie dwa tygodnie zauważyłem, że mi spieszy...

W przechodzie wstąpiłem do mijanego sklepu zegarmistrza.

Oglądnął, obejrzał.

— Ano — pan powiada, że spieszy? Nie dziwota! Trzeba odczyścić i będzie w porządku!

— Dopiero był czyszczony, bo pierwej opaźniał się...

Mistrz od cyferblatów wydął pogardliwie wargi.

— Powiedziałem panu swoje — rzekł z godnością.

Zegarek został u niego.

Mam go od wczoraj u siebie już znowu. Raz idzie, raz staje...

Właśnie wybieram się do zegarmistrza... Pewnie trzeba go będzie odczyścić... do stu djabłów! I znów zapłacić za nic! Pewnie!

Fenkra.

Z Warszawy i okolicy.

Ograniczenia przy przekraczaniu granic żydowskiej dzielnicy mieszkaniowej.

Zarządzeniem pełnomocnika Szefa Okręgu na m. Warszawę z dnia 14 stycznia 1940 r. zostały wprowadzone nowe przepisy karno-adminisaracyjne odnośnie przekraczania granic żydowskiej dzielnicy mieszkaniowej.

Na podstawie tych przepisów żydzi, przebywający bez zezwolenia kompetentnej władzy administracyjnej poza dzielnicą żydowską, będą karani grzywną do tysiąca złotych, a w razie nieściągalności karą aresztu do trzech miesięcy. Niezależnie od tych kar żydzi działający wbrew powyższym przepisom mogą być wyznaczeni do obostrzonej, długotrwałej pracy przymusowej.

Karze podlega również i ten, kto pomaga żydowi do przekroczenia dzielnicy, kto wie lub otrzyma wiadomość o pobycie żyda poza dzielnicą żydowską i nie zawiadomi o tem natychmiast odnośnych władz. Jednocześnie zarządzeniem tym została oznaczona szczegółowa granica zamkniętej dzielnicy żydowskiej.

Wydawanie rzeczy pozostawionych w żydowskiej firmie.

Jak komunikuje warszawska Izba przemysłowo-handlowa, wydawanie pozostawionych przez osoby trzecie towarów w żydowskiej firmie Keller przy ul. Marszałkowskiej 118 w podwórzu (sztuczna cerownia) odbędzie się ostatecznie w dniach 22 i 23 stycznia br. W razie niezgłoszenia się po towary w wyznaczonym terminie, ulegną one konfiskacie.

Reklama dźwignią handlu!

Ogłoszenia, poprawki

w ogłoszeniach, zmiany treści itp. we wszystkich dniach tygodnia przyjmujemy tylko do godziny 16-tej natomiast do niedzielnego numeru tylko do piątku godz. 14-tej

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Sygnatura VII Km 203/39.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewiru VII, Piotr Bill, mający kancelarję w Krakowie, ul. Starowiślna Nr. 15, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 26 lutego 1941 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Krakowie, przy ul. Starowiślnej l. 13, sala Nr. 38, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu, należącej do dłużnika Andrzeja Rajtara, połowy realności lwh. 1023 ks. gr. gm. kat. Kraków, Dz. XVII. Krowodrza. Połowa tej nieruchomości oszacowana została na sumę 80.953 zł. 30 gr., cena zaś wywołania wynosi 23.214 zł. 98 gr.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 8.095 zł. 33 gr., oraz przedłożyć zezwolenie Starosty miejskiego w Krakowie na kupno. — Kraków, dnia 27 grudnia 1940 r. Komornik: Bill, mp. 2778

Pomyłki w druku, wynikłe z powodu niewyraźnego i nieczytelnego pisma, nie będą uwzględniane przy reklamacjach.

Wolne posady

TECHNIK DROGOWY, dłuższa praktyka dobry kreślarz — mówiący po niemiecku, poszukiwany od zaraz. Zgłoszenia z odpisami świadectw Goniec Krakowski Kraków „Nr 2446“. 2446

ZARZĄD gminny w Prądniku Czerwonym poszukuje panny piszącej na maszynie, znającej język niemiecki. Wynagrodzenie 130.— zł. miesięcznie. Zgłoszenia osobiste od godz. 15—16 codziennie 2483

POTRZEBNI: panienka do biura, maszynopismo, niemiecki, magazynier z niemieckim. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2612“. 2612

POTRZEBNA służąca do wszystkiego z poleceniami, skromnych wymagań: ulica św. Krzyża 3, mieszkanie 9. 2795

POTRZEBNY czeladnik szewski. Batorego 10. 2775

SAMOTNY poszukuje do małego gospodarstwa rolnego — okolica Nowego-Sącza, gospodyni młodej, inteligentnej, sympatycznej. Zgłoszenia z fotografją i warunkami: Poste-restante „Rabka“ Stanisław Russanowski. 2786

POSZUKUJĘ dziewczyny do dziecka i prowadzenia domu. — Grzegórzecka 3, M. Hala Targowa, stoisko 89. — Zgłoszenia od 9—5 popoł. 2787

POTRZEBNA służąca. Zgłoszenia: Restauracja, Starowiślna 78. 2798

LEKARZ-dentysta (tka) lub uprawniony technik-dentysta, potrzebny do współpracy na prowincję. Biuro ogłoszeń, Sienna 12, „Szybko“. 2810

POKOJOWĄ rutynowaną- lubiącą dzieci, — przyjmę. Zgłoszenia: — Kraków, Aleja Krasińskiego 21, m. 3. 2813

Posad poszukują

OSIEMNASTOLETNIA, inteligentna, znajomość niemieckiego, maszynopisma, poszukuje jakiejkolwiek posady. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 2771“. 2771

MATURZYSTKA przyjmie jakiekolwiek bezpłatne zajęcie. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2799“. 2799

Kupno nieruchomości

NIERUCHOMOŚCI wszelkiego rodzaju na terenie Gubernatorstwa kupujemy. Gotówka natychmiast! — „INFORMATOR“ Kraków, Pijarska 19, Telefon 116-45 363k

KUPIĘ w Krakowie kamienicę wprost od właściciela — gotówka 70.000. Dokładne szczegóły podać: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2418“. 2418

KUPIĘ kamienicę lub willę dwurodzinną. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 2790“. 2790

KUPIĘ realność niewykończoną, ogród warzywno-owocowy, willę lub dom z ogrodem, dużą parcelę uzbrojoną — w cenie od 50—80 tysięcy, najchętniej wprost od właściciela. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 2427“. 2427

Kupno

KUPUJĘ WSZELKĄ garderobę używaną: Dietla 9, m. 17. 1460

KUPUJĘ OBRAZY znanych malarzy polskich. Wawrzecki, Wiślna 9. 2085

MASZYNY do szycia bebenkowe, szewskie, leworamienne, — krawieckie kupuje Krischer Kraków Zwierzyniecka 6. 376k

LODOWNIĘ pokojową z napędem elektrycznym, w dobrym stanie, kupię. — Oferty z podaniem ceny: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2806“. 2806

KSIĄŻKĘ do nauki języka niemieckiego — „Deutsch II Elgert i Łempicki“ kupię natychmiast. Nowak — Karmelicka 8. 2831

MASZYNĘ do szycia kupię zaraz. — Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 2818“. 2818

URZĄDZENIE biura adwokackiego, ustawy kupi okazyjnie adwokat Motak, Basztowa 10. 2871

POSZUKUJĘ: gabinetu klubowego, encyklopedje Gutenberga, szafy dużej na akta, patefonu, maszyny do pisania, biurka. Koncesjonowany Chrześcijański Sklep Komisowy św. Tomasza 26. Telef. 162-01. 2865

KUCHENKĘ gazową Junkersa kupię. Starowiślna 28/24. 2856

POTRZEBUJEMY futer karakułowych, sealskimowych, — źrebcowych, ubrań, palt kilimów, dywanów — **KOMIS** Adolf Hitler-Platz 12 — **tel. 143-13.** 2853

LEKARSKIE: umywalkę, stolik niedrogo kupię. Goniec Krakowski Kraków „Nr. 2885“. 2885

SPRZEDASZ wszystko najkorzystniej „KOMIS“, **PLAC DOMINIKAŃSKI 4.** 2890

KUPUJE noszoną garderobę, płacę dobrze: św. Józefa 22 — sklep narożny. 2120

KILIMY, dywany, chodniki, kapy, garderobę kupuję: — Długa 56/6. 2788

KSIĄŻKI polskie rozmaite w dobrym stanie, oraz z obcych języków tłumaczone, kupię okazyjnie w większej ilości do wypożyczalni. — Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2412“. 2412

DYWANY PERSKIE oraz żywieckie — kupuje „Persia“ Kraków, Grodzka 18. 2457

PIECYK gazowy średni kupię. — Telefon **147-06.** — Piecyk American Union Liliput 60×60×33 sprzedam korzystnie. Tel. 147-06. 2751

DYNAMO kupię, moc 1—1.5 K. W., 220 V. — Zgłoszenia kierować z podaniem ceny: St. Herman, Zakopane, Kamieniec 1337. 373k

KUPUJĘ używaną **GARDEROBĘ** itp.: — Starowiślna 80 — Sklep używanych rzeczy. 2129

POSADZKĘ dębową starą kupię. Basztowa 10, Mikulski. 2607

KUPIĘ kocioł parowy minimum 100 m², ciśnienie minimum 12 atm. — Stiksa, Kraków, Asnyka 3. 2625

PIWNY aparat do obciągu piwa flaszkowego — natychmiast kupię. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków — „Nr. 2650“. 2650

MEBLE używane mieszkaniowe, biurowe kupujemy — płacimy gotówką: Hala Meblowa — sklep: Grodzka 59 1890

PRZYJMĘ w komis ubrania, palta, kilimy, suknie wełniane: — Sklep Komisowy, **GOŁĘBIA 10.** 2666

KUPUJĘ znaczki: Batorego 1, m. 25b. 2756

INŻYNIER kupi lub przystąpi do spółki do interesu handlowego, przemysłowego, kawiarni, restauracji. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2769“ 2769

KUPIĘ 2—3-pokojowe mieszkanie komfortowe wraz z meblami. Goniec Krak., Kraków „Nr. 2785“. 2785

Sprzedaż nieruchomości

KAMIENICE domy, wille, gospodarstwa, parcele każdej wielkości, sprzeda — **BIURO WAWEL** Kraków, Grodzka 60. 1653

PARCELE willowe trzy uzbrojone nie drogo ładnem położeniu na Krzemionkach sprzeda biuro — „Własna Strzecha“, Kraków Adolf Hitler-Platz 10. 2855

SPRZEDAM w Zakopanem willę komfortową, 14 - pokojową — pierwszorzędna dzielnica, 120.000. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2419“. 2419

DOM pięciomorgową ziemią pod Krakowem — 16.000 sprzeda „Lokata“ Kraków, Łobzowska 4. 2693

PARCELĘ 200-sążniową, słoneczną, uzbrojona, śródmieście tramwaj — 36.000 sprzedam. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2807“.

KONTRAKTY natychmiast. Hipoteka czysta! — Sprzedamy kilka rentownych realności! **„INFORMATOR“** — Kraków Pijarska 19. 380k

Sprzedaż

PIANINO SCHWEIGHOFFER okazyjnie: Skład Fortepianów Heleny Smolarskiej, Kraków, **SŁAWKOWSKA 4.** 337k

FUTRO męskie kangur, kołnierz wydra, sprzedam. Lelewela 4 m. 10. 2903

NAJTANIEJ ubrania — płaszcze, różności — „KOMIS“ **PLAC DOMINIKAŃSKI 4.** 2889

POMPY ODŚRODKOWE, kompletne domowe wodociągi, — pompy ręczne, armaturę dostarcza Biuro Techniczne Inż. JAN **ROLLE** Florjańska 20 — II p. 2891

PATEFON walizkowy 2-sprężynowy skórkowy płyty sprzedam. Dwernickiego 7/9. 2894

BREITSCHWANZOWY łapki płaszcz piękny, duży, 2.500, okazyjnie sprzedam: Jul. Lea 7a/6, 14—17. 2815

DYWAN perski sprzedam okazyjnie. Bandurskiego 30a, m. 1 od 3—5. — Osiedle Oficerskie 2884

MASZYNA męska Singera i stół do sprzedania Pędzichów 24 m. 4. 2880

BIURKO szafkę z 86 szufladkami, — „**VIBRATOR**“ sprzeda: Sławkowska 11 podwórze — „Tu“. 2879

DYWAN duży, kapę piękną sprzedam. — Kraków św. Jana 18 II p. front. 2825

DZIECIĘCE ŁÓŻECZKA duże, polowe, — **TAPCZANY,** otomany, materace, fotele - łóżka — Dembiński, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. 2537

OBRABIARKI do metali, strugarki, dłutownice Shapingi, rewolwerówki, prasy do metali, bakelitu, imadła, piły do metali, oraz obrabiarki do drzewa (frezarki, taśmówki, wahadłówki, cyrkularki, tokarki itp.)) sprzedajemy: — Kraków, Szlak 20/3, telefon 231-79. 2803

SPRZEDAM patefon w dobrym stanie, szafkowy: św. Gertrudy 10, m. 1. 2779

FORTEPIAN krótki, w bardzo dobrym stanie — okazyjnie sprzedam: Gołębia 3/2. 2821

APARAT do trwałej ondulacji parowy z kompletem sprzedam. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 2872“. 2872

SPRZEDAM płótno pościelowe, płaszcze męski i damski i podszewki: Mikołajska 9, m. 9. 2794

DWIE kołdry wełniane z podpinkami — 380 zł. sprzedam. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2758“. 2758

SKÓRKI królicze większą ilość sprzedam Wiadomość: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2789“ 2789

JADALNIĘ starszą, palisandrową, pulpit, półkę biblioteczną, długi stół sprzedam. Starowiślna 21/8. 2282

PIANINA FORTEPIANY pierwszorzędnej marki sprzeda okazyjnie Świątek **STAROWIŚLNA** 12. 2323

MASZYNĘ Singera okazyjnie sprzedam — Adolf Hitler-Platz 23 m. 10 oficyna I p. 2671

UNDERWOOD duży, Royal walizkowy, kasę ogniotrwałą sprzedam: Starowiślna 28/24. 2706

POKÓJ kombinowany, nowoczesny z pięknym tapczanem sprzeda Magazyn Mebli Kopernika 8. 2716

Matrymonialne

MŁODY, przystojny i inteligentny brunet pragnie poznać młodą i sympatyczną Panią. Cel matrymonialny. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2812“. 2812

POKOJE zgłaszajcie bezpłatnie! **MAJEWSKI,** Wszystkich Świętych 8. 2801

POKOJU umeblowanego, — dużego, czystego, w śródmieściu — poszukuję. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2808“. 2808

POSZUKUJĘ pokoju nieumeblowanego — w śródmieściu — na biuro, z wejściem z klatki schodowej. Zgłoszenia Goniec Krakowski Kraków „Nr. 2886“. 2886

POSZUKUJĘ 2 pokoi komfortowo umeblowanych z używalnością kuchni i łazienki. — Okolice Wielopola. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2864“. 2864

NIEMIEC poszukuje komfortowego pokoju z użyciem łazienki, w okolicy Placu Inwalidów, Alei Słowackiego, Mickiewicza. — Zgłoszenia telefonicznie pod 105-24 lub 105-25. 391k

PATEFONY, motocykle, rowery, maszyny do szycia, wózki dziecięce naprawiamy we własnych warsztatach przez najlepszych fachowców. Wszelkie części na składzie Krischer Kraków Zwierzyniecka 6. 375k

SPRZEDAM pierzynę, poduszkę Aleja Słowackiego 30-1. 2895

OKAZYJNIE sprzedam: smoking na szczupłego, wózek głęboki Konkon nadniszczony 40 zł., maszynka do mięsa Nr. 10 i Punkt Roller do masażu św. Jana 24 — dozorca. 2901

ELEKTRYCZNE: PIECE, KUCHENKI, żelazka, grzałki poduszki, maszynki do grzania karbówek, suszki do włosów, szamotki do piecyków i kuchenek, termosy. Skład Artykułów Elektrotechnicznych „ŻAR“ — Sławkowska 11 podwórze. 2887

HARMONJĘ z registrem pianową, 120 basów, patefon walizkowy z płytami — sprzedam. Podgórze Limanowskiego 33 m. 2. 2897

FUTRO męskie sprzeda Biuro „Centrala“ Florjańska 24/5. 2851

KOMIS Adolf Hitler-Platz 12 — **tel. 143-13 SPRZEDAJE** futra, lisy, błamy, ubrania, palta, raglany, dywany, kilimy, porcelanę, platery, firanki. 2854

WAGI dla aptek, złotników, laboratorjum, handlu, przemysłu dostarcza „CENTRALA WAG“, Kraków, Grodzka 15 (dawniej Wiślna 2). 2242

SYPIALNIĘ, JADALNIĘ, GABINET sprzeda okazyjnie Hala Meblowa — sklep Grodzka 59 Magazyn Wiślna 4 2867

TANIO do sprzedania urządzenie sklepowe: Kraków, Józefa Dietla 105. m. 1. 2780

PIECE, OKNA, drzwi, schody, deski rozbiórki — sprzedam: Krupnicza 23. 2800

SPRZEDAM tapczan 2-osobowy Zakład tapicerski Florjańska 32. 2850

MASZYNĘ do szycia doskonałą tanio sprzedam. Fałata 12 mieszkanie 2. 2876

DO SPRZEDANIA futro męskie, ubranie wizytowe. (Aleja Mickiewicza 45) Aussenring 69 m. 9 — IV p. 302k

ELEKTRYCZNE PIECE, KUCHENKI, żelazka, lampy biurowe, kolby, grzałki, suszki fryzjerskie, nagrzewacze, przewody, oporniki, kable ołowiane, wentylatory. — Jednocześnie wykonujemy instalacje elektryczne, oraz wszelkie naprawy: „Światło motor“, św. Jana 13. 2696

SPRZEDAM towar na garnitur brązowy. — Zgłaszenia: **MAJEWSKI** Wszystkich Świętych 8. 2868

TAPCZAN, szafę kombinowana, sypialnię jasną sprzeda stolarnia, Kraków, Felicjanek Nr. 5 w podworcu. 2823

SPRZEDAM wieczne pióro „Pelikan“, zegarek „Omega“ kryty, kuchenkę gazową, elektryczną dwupłomienną: Lwowska 19. 2781

UPRZĘŻE NA KONIE wyrabia Zakład Rymarski — Zygmunta Chorabika Kocmyrzów — Tel. 28. 2465

NARTY, WIATRÓWKĘ, pierwszorzędne — sprzedam: Starowiślna 12/4. 2772

ZŁOTA KOSTKA najwyższego gatunku kostka bulionowa. SIAM doskonała herbata krajowa, jakość wypróbowana — wyłączna sprzedaż tylko kupcom i spółdzielniom: Hurtownia Kupców Polskich, — Krupnicza 11, tel. 222-88, Pawia 11 tel. 222-89. 2688

JADALNIĘ sprzeda Dom Handlowo-Komisowy, Szpitalna 11. 2603

PATEFONY, płyty, części patefonowe — największy wybór, najtniej tylko we „**FALI**“, Zwierzyniecka 17. Kupujemy stare płyty, zamieniamy nowe za stare. 2750

KUPCY, SPÓŁDZIELNIE! Towary kolonjalno-spożywcze, kosmetyczne, baterje, żarówki, papier, torby, węgiel drzewny — najkorzystniej po cenach fabrycznych. Sól i zapałki bez ograniczenia po cenach monopolowych — Hurtownia Kupców Polskich, — Krupnicza 11, tel. 222-88, Pawia 11, telefon 222-89. 2689

PIERZYNĘ puchową, czystą, zdrowych, sprzedam: — Kielecka 30/4, Osiedle. 2749

SPRZEDAM półbuciki męskie brązowe, na podwójnej podeszwie, 45 i drugie 42, prawie nowe: Lwowska 19. 2782

MŁYŃSKIE maszyny kamienie i przybory dostarcza Fabryka Maszyn Łęgiewski i Hartwig, Warszawa-Praga, Szeroka 11. 59k

TERMOSY zapasowe szkła — lampy karbidowe aluminium, wyroby nożownicze, — platery hurtowo Warszawa, Graniczna 15 I piętro Linkowski. 310k

MŁYŃSKIE maszyny — oraz wszelkie przybory **GAZA** szwajcarska, **PASY** transmisyjne, gurty, kubełki itp.: — Zakład budowy młynów, Kraków, Mazowiecka 35. 2239

UŻYWANĄ garderobę męską, damską sprzedaje kupuje sklep, Pierackiego 4. 1860

POKOST, kit, wszelkie farby malarskie oraz Ultramarin zakupisz najtaniej, jedynie: — Kraków, Siemiradzkiego 21/3. 2286

SYPIALNIĘ tanio poleca: Magazyn Mebli, — Kopernika 8. 2359

SPRZEDAM nową sypialnię i używaną jadalnię Zgłoszenia: Dębniki, ul. Skwerowa 44. 2425

BILARD Seiferta sprzedam. Kraków — „Bristol“ Miodowa 9. 2477

PALTO garnitur, granatowe spodnie do nart — mężczyzna niski, sprzedam: Śląska 3/6, krawiec. 2617

Lokale do wynajęcia

NOCLEGI ogrzane: Zielona 25/1. 2209

NOCLEGI ogrzane, śródmieście! Krupnicza 14/5. 2225

NOCLEGI Krakow, Szewska 7/8. 2234

NOCLEGI: Wielopole 5/5. 2274

NOCLEGI śródmieście Smoleńsk 33/1. 2459

NOCLEGI Gołębia 6 II ganek. 2479

NOCLEGI solidnym Krowoderska 55/1. 2494

NOCLEGI CZYSTE, CIEPŁE Jagiellońska 7a/22 I piętro. 2668

NOCLEGI: Szewska 7/7. 2745

KOMFORTOWY pokój do wynajęcia, Mogilska 62, m. 4. 2764

POKÓJ noclegowy: Starowiślna 28/23. 2784

STANCJA w suterenie, piec kuchenny, umeblowana, — tylko samotnej: Helclów 7. 2743

POKOJE!!! MAJEWSKI, Wszystkich Świętych 8. 2802

POKÓJ umeblowany z piecem kuchennym do wynajęcia. — Biuro Szachowski Karmelicka 17. 2859

NOCLEGI Starowiślna 12/16 II p. — oficyna. 2888

DWA pokoje biurowe, telefon, — przy Adolf Hitler-Platz wolne! „FIDUCIA“, Florjańska 15. 2892

UMEBLOWANE POKOJE!!! „FIDUCIA“ Florjańska 15. 2893

Lokali poszukują

POKOJU UMEBLOWANEGO, niekrępującego, poszukuje natychmiast Polak. Wiadomość: ul. Karmelicka 28, m. 14 2757

WIEDEŃCZYK poszukuje pokoju umeblowanego — śródmieście. Zgłoszenia: „Stuag“ św. Gertrudy 8. 2759

SAMODZIELNY Pan poszukuje umeblowanego pokoju. Oferty kierować: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 2869“. 2869

Nauka i wychowanie

KURSY niemieckiego — Sienna 7. 2336

MASZYNOPISMA stenografji uczę indywidualnie. — Grodzka 27. 2320

POSZUKUJĘ nauczycielki języka niemieckiego, nauka i konwersacja — warunki na miejscu. Zgłoszenia osobiste od 8—12-tej w bufecie, Kasyno Oficerskie, Zyblikiewicza 1. 2426

NIEMIECKIEGO, ROSYJSKIEGO, ANGIELSKIEGO udziela pedagog metodą oksfordzką. Gwarancja. — Długa 5, m. 6. 2125

Różne

MARTA FILIPCZAK Chiromantka, — przyjmuje codziennie: Kraków, Pawia 18, m. 9. 636

GABINET KOSMETYCZNY Marii Urbanowej przeniesiony z Józefitów na ul. **RZESZOWSKA 8** (Boczna Starowiślnej). 1934

POGOTOWIE ELEKTRYCZNE: Św. Jana 13. 2517

POTRZEBNY kapitał — około 30.000 zł. najchętniej z współpracą do korzystnego interesu. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 2726“. 2726

BRZYTWY ostrzy do najwrażliwszej skóry, zapalniczki automatyczne naprawia fachowo tylko fachowo tylko Szlifiernia Myszkowski, — **DIETLA 46.** 2254

ZBIÓR znaczków polskich kupię. Sprzedam większą ilość różnych pakietów. Majchrzak, Blich 4. 2755

BARDZO ważna sprawa! Poszukiwana P Feliksa Markiewiczowa. Wiadomość: Adwokat Dr. Kosman, Kraków, Limanowskiego 9. 2768

WYPOŻYCZĘ meble. Kupię tapczan, łóżko, materace, siatkę, stół, krzesła, szafę. Senatorska 3, m. 5. 2770

WSZYSCY wymieniają płyty: Mały Rynek 4. 2776

UNIEWAŻNIAM zagubioną koncesję „Kolonialwarenhandlung“ Nr. 344, wydaną przez Magistrat w Rzeszowie na nazwisko Kusy Paweł. 372k

ZGINĄŁ pies czteromiesięczny, doberman brązowy — odprowadzić za wynagrodzeniem: Kilińskiego 11. 2796

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty na nazwisko Bronisława Gozdecka, — Kraków, Łobzowska 45/12. Proszę zwrócić za wynagrodzeniem. 2797

UNIEWAŻNIAM skradzioną książkę inwalidzką, wojskową na nazwisko Mąkolski Władysław. 2824

LITBRAT, Kraków, Smoleńska 23, redaguje potrzebującym: prośby, listy, życzenia, oferty polskie, niemieckie. 2407

Zawiadomienie.

Jako likwidator z urzędu zamkniętych firm:

1) **Piwiarnia Moses Häuser, Kraków, Wolnica 11** (dotychczas pod zarz. powierniczym p. Melanii Warchomitschek);

2) **Restauracja Samuel Lipner, Kraków, Pl. Zgody 2** (dotychczas pod zarządem powierniczym p. Gizeli Banach),

wzywam wszystkich wierzycieli, by do dni 14 zgłosili na mój adres swoje należycie udokumentowane pretensje pod rygorem nieuznania późniejszych zgłoszeń.

Urządzenie i ruchomości oddanych mi do likwidacji firm są do sprzedania.

Pełnomocnictwa dotychczasowych powierniczek wygasły. 2836

Likwidator: Peter Eberhard, Kraków, Krakowska 4, Restauracja.

Zawiadomienie.

Jako likwidator z urzędu zamkniętych firm:

1) **Restauracja Wildstein, Kraków, Adolf Hitler-Platz 12** (dotychczasowy powiernik Józef Kupiec);

2) **Restauracja M. H. Dränger, Kraków, Pl. Zgody 13** (dotychczas pod zarządem powierniczym p. Gizeli Banach).

wzywam wszystkich wierzycieli, by do dni 14 zgłosili na mój adres swoje należycie udokumentowane pretensje pod rygorem pominięcia. 2482

Urządzenie i ruchomości oddanych mi do likwidacji wymienionych firm są do sprzedania. Pełnomocnictwa dotychczasowych powierników wygasły.

Likwidator: **Karl Hedl,** Kraków, Starowiślna 26, Restauracja „Weissbrot“.

Wydawnictwo „Goniec Krakowski“ Kraków, Wielopole 1. — Telefon 206-11.